

**2024 M. PAGRINDINĖS SESIJOS UŽSIENIO KALBOS (ANGLŲ)
VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO
KLAUSYMO, SKAITYMO IR RAŠYMO DALIES UŽDUOTIES
KANDIDATŪ DARBŲ VERTINIMO INSTRUKCIJA**

I. LISTENING PAPER (25 points)

Part 1 (total 10 points, 1 point per item)

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
C	B	B	A	B	A	A	C	C	B

Part 2 (total 4 points, 1 point per item)

11	12	13	14
B	C	B	B

Part 3 (total 5 points, 1 point per item)

15	16	17	18	19
C	D	E	G	B

Part 4 (total 6 points, 1 point per item)

Didžiosiomis raidėmis parašyti atsakymai yra priimtini. Taip pat priimtinu laikomas atsakymas su viena rašybos klaida – jis pateiktas pasviruoju šriftu.

20. foster
21. simplified / *simplyfied*
22. convey / *convay*
23. eyebrows
24. palm
25. inclusive / *enclusive*

II. READING PAPER (25 points)**Part 1** (total 4 points, 1 point per item)

26	27	28	29
C	E	B	D

Part 2 (total 6 points, 1 point per item)

- 30.** preceding
- 31.** limits
- 32.** breaking
- 33.** way
- 34.** participate
- 35.** looking

Part 3 (total 7 points, 1 point per item)

36	37	38	39	40	41	42
C	E	H	B	I	F	G

Part 4 (total 8 points, 1 point per item)

- 43.** react
- 44.** block
- 45.** benefit
- 46.** prevents
- 47.** welcomed
- 48.** force
- 49.** recognising
- 50.** need

III. WRITING PAPER (25 points)**Part 1 (10 points). Semi-formal email (at least 80 words)**

You are the leader of a group involved in an international project. Your group has not finished your task on time.

Write an email to Ms Jenny Thornley, the project coordinator, and:

- describe the task your group was given;
- explain why your group has not been able to finish the task on time;
- suggest how you can fix the situation (give at least two suggestions).

Sign your email as Alex Brown.

Pusiau formalaus laiško vertinimo lentelė (10 taškų)

Kriterijai	Taškai	Aptartys
Turinys	4	<ul style="list-style-type: none"> - Tinkamai realizuotos visos užduotyje nurodytos komunikacinės intencijos. - Laisvai ir išsamiai perteikiama informacija, pasakojama ar apibūdinama. - Mintys rišlios (koherentiškos).
	3	<ul style="list-style-type: none"> - Realizuotas visos užduotyje nurodytos komunikacinės intencijos, tačiau ne visos tinkamai. - Informacija dažniausiai perteikiama tiesmukai ir paprastai. - Mintys gana rišlios.
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Realizuotas ne visos užduotyje nurodytos komunikacinės intencijos. - Informacija perteikiama gana apibendrintai, dažnai nepakanka detalių, todėl ją galima įvairiai interpretuoti. - Kai kurios mintys neriišlios.
	1	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikacinės intencijos realizuotos tik iš dalies. Yra esminių nukrypimų nuo temos. - Yra paminėtų, bet neišplėtotų intencijų. - Mintis gali būti sunku suprasti dėl nepakankamo rišlumo.
	0	<ul style="list-style-type: none"> - Užduoties tikslas nepasiektas. - Komunikacinės intencijos iš esmės nerealizuotos. - Minčių raiška netiksli ar nepakankama, mintys neriišlios.
Teksto struktūra. Forma	3	<ul style="list-style-type: none"> - Turinys išdėstyta nuosekliai ir logiškai. - Teksto siejimo žodžiais pavieniai elementai veiksmingai jungiami į rišlią minčių seką. - Laiškas tinkamai įformintas ir pasirašytas.
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Beveik visas turinys išdėstyta nuosekliai ir logiškai. - Teksto siejimo žodžiais pavieniai elementai jungiami į grandininę seką. - Kai kur skirstymas į pastraipas netinkamas. Yra įforminimo trūkumų.
	1	<ul style="list-style-type: none"> - Turinys išdėstytas nenuosekliai. - Teksto siejimo žodžių vartojoama per daug arba per mažai, gali būti klystama (teksto siejimo žodžiai vartojojami netinkamai). - Skirstymas į pastraipas netinkamas, yra įforminimo trūkumų.
	0	<ul style="list-style-type: none"> - Turinys išdėstytas nenuosekliai. - Teksto siejimo žodžiai vartojojami mechaniskai, dažnai netinkamai ir (arba) išvis nevartojami. - Teksto struktūra ir įforminimas netinkami.

Leksinių ir gramatininių formų bei struktūrų įvairovė ir taisyklingumas, rašyba ir skyryba. Registras	3	<ul style="list-style-type: none"> - Žodynas pakankamas, pakankamai tiksliai perteikta informacija. - Vartojamos tiek paprastos, tiek sudėtingesnės leksinės ir gramatinės struktūros. - Pasitaiko klaidų, ypač vartojant sudėtingesnes struktūras, bet visuomet aišku, kas norėta pasakyti. - Nuosekliai laikomasi užduotij atitinkančio registro.
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Žodyno pakanka užduotyre nurodytiems dalykams perteikti bendrais bruožais, tačiau jo kartais trūksta detaliems apibūdinti. - Vyrauja paprastos leksinės ir gramatinės struktūros, bet pasitaiko ir viena kita sudėtingesnė struktūra ar retesnis žodis. - Pasitaiko klaidų vartojant tiek sudėtingesnes, tiek paprastesnes struktūras, bet visuomet aišku, kas norėta pasakyti. - Bandoma laikytis užduotij atitinkančio registro.
	1	<ul style="list-style-type: none"> - Žodynas ribotas, jo pakanka tik kai kuriems dalykams perteikti, bet pritrūksta detaliems. - Vartojamos tik paprastos leksinės ir gramatinės struktūros. - Daroma daug įvairių klaidų, bet iš esmės mintis suprasti galima. - Registro nepaisoma.
	0	<ul style="list-style-type: none"> - Žodyną sudaro pavieniai pagrindiniai žodžiai ir frazės, jų nepakanka užduočiai atlikti. - Vartojamos tik paprastos struktūros ir bendros frazės, jos dažnai kartojasi. - Daroma daug klaidų, dėl kurių mintys beveik nesuprantamos. - Registro nepaisoma.
Iš viso taškų	10	

Turinys: Visa užduoties atliktis vertinama 0 taškų, jei teksto turinys neatitinka nurodytos temos / situacijos.

Apimtis: Jeigu laiško teksto apimtis mažesnė negu 80 žodžių, t. y.:

79–75 ž. – taškai nenuimami;

74–57 ž. – atimamas 1 taškas (iš bendros taškų sumos);

56–40 ž. – atimami 2 taškai;

< 40 ž. – užduotis vertinama 0.

Part 2 (15 points). Essay (at least 180 words)

You are representing your school in an international essay competition. Write an essay on the following topic:

Many companies advertise their products or services on social media platforms*. What impact (positive, negative, or both) might such adverts have on the young people using these platforms?

*Instagram, Tik Tok, Facebook, etc.

In your essay, provide at least two arguments to support your view.

Rašinio / esė vertinimo lentelė (15 taškų)

Kriterijai	Taškai	Aptartys
Turinys	6	<ul style="list-style-type: none"> - Visas turinys atitinka temą. I temą atsakoma išsamiai. - Mintys formuluoamos aiškai, pakanka detalių. Pagrindinės mintys išplečiamos ir grindžiamos tinkamomis detalėmis bei pavyzdžiais.
	5	<i>Atliktis atitinka dalį 6 taškų aptarčių ir dalį 4 taškų aptarčių.</i>
	4	<ul style="list-style-type: none"> - Turinys atitinka temą. I temą atsakoma gana išsamiai. - Mintys beveik visada formuluoamos aiškai. Pagrindinės mintys dažniausiai išplečiamos ir grindžiamos detalėmis bei pavyzdžiais. Kai kurios detalės ar pavyzdžiai gali būti netinkami.
	3	<i>Atliktis atitinka dalį 4 taškų aptarčių ir dalį 2 taškų aptarčių.</i>
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Didesnė dalis turinio atitinka temą, gali pasitaikyti nukrypimų nuo temos. - Mintys formuluoamos apibendrintai, kartais netiksliai, tačiau jos iš esmės yra suprantamos. Pasitaiko minties trūkių. Pagrindinės mintys gali būti painiojamos su jas pagrindžiančiomis detalėmis ar pavyzdžiais.
	1	<ul style="list-style-type: none"> - Mažesnė dalis turinio atitinka temą, esama ryškių nukrypimų nuo temos. - Mintys gali būti nerilišios. Detalės ir pavyzdžiai dažnai netinkami arba jų akivaizdžiai stokojama.
	0	<ul style="list-style-type: none"> - Visas turinys neatitinka temos arba mintys formuluoamos nesuprantamai, jos padrikos. - Detalės ir pavyzdžiai netinkami ar jų nėra.
Teksto struktūra	4	<ul style="list-style-type: none"> - Turinys dėstomas logiškai ir nuosekliai. Visuomet išryškinamos svarbiausios mintys ir jas pagrindžiančios detalės. - Veiksmingai vartojami įvairūs teksto siejimo žodžiai ir aiškiai parodomos minčių sąsajos. - Tekstas tinkamai suskirstytas į pastraipas.
	3	<ul style="list-style-type: none"> - Turinys beveik visada dėstomas logiškai ir nuosekliai. Beveik visuomet išryškinamos svarbiausios mintys ir jas pagrindžiančios detalės. - Vartojama teksto siejimo žodžių, parodomos minčių sąsajos, bet ne visada veiksmingai. - Tekstas tinkamai suskirstytas į pastraipas.
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Turinio loginė seka dažnai nenuosekli. Svarbiausios mintys ne visada tinkamai išryškinamos. - Pavieniai elementai dažniausiai jungiami į grandininę minčių seką, gali pasitaikyti ir nesusietų minčių. - Skirstymas į pastraipas ne visada tinkamas.
	1	<ul style="list-style-type: none"> - Turinys dėstomas gana padrikai, sunku įžvelgti loginę seką ir pagrindinių minčių dėstymo nuoseklumą. - Teksto siejimo žodžių vartojama per daug, per mažai arba jie vartojami iš esmės klaidingai. - Skirstymas į pastraipas netinkamas arba tekstas nesuskirstytas į pastraipas.
	0	<ul style="list-style-type: none"> - Loginė teksto seka netinkama. - Teksto siejimo priemonės vartojamos netinkamai. - Tekstas į pastraipas nesuskirstytas arba tai daroma netinkamai.

Leksinių ir gramatininių formų bei struktūrų įvairovė ir taisyklingumas, rašyba ir skyryba. Registras	5	<ul style="list-style-type: none"> - Bendrasis ir teminis žodynas platus, kalbinė raška įvairi. Laisvai perfrazuojama siekiant išvengti kartojojimosi. - Dažnai vartojami retesni žodžiai ir sudētingesnės leksinės ir gramatinės struktūros. - Tinkamai vartojamas neutralus (arba pusiau oficialus) registras. - Pasitaiko atlirkies klaidų (<i>kuomet taisyklé taikoma nenuosekliai</i>) ir riktu (<i>atsitiktinių klaidų</i>) vartojant sudētingesnes gramatinės struktūras, tačiau visada aišku, kas norėta pasakyti. Rašyba ir skyryba gana taisyklingos, pavienės klaidos netrukdo suprasti minties.
	4	<ul style="list-style-type: none"> - Bendrasis ir teminis žodynas gana platus. Kartais bandoma perfrazuoti siekiant išvengti pasikartojimo, bet gali pasitaikyti klaidą. - Vartojami retesni žodžiai ir sudētingesnės leksinės ir gramatinės struktūros. - Tinkamai vartojamas neutralus (arba pusiau oficialus) registras. - Pasitaiko atlirkies klaidų ir riktu, dažniausiai vartojant sudētingesnės struktūras, tačiau visada aišku, kas norėta pasakyti. Rašyba ir skyryba gana taisyklingos, pavienės klaidos netrukdo suprasti minties.
	3	<ul style="list-style-type: none"> - Bendrasis ir teminis žodynas pakankamai platus, tačiau dėl žodyno spragų ne visuomet tiksliai išreiškiama mintis ar apibūdinama detaliė. - Vyrauja kasdienė leksika, pasitaiko vienas kitas retesnis žodis ar sudētingesnė leksinė ir gramatinė struktūra. - Pasitaiko nedidelių formulavimo klaidų, tačiau jos iš esmės nepažeidžia neutralaus (ar pusiau oficialaus) registro vientisumo. - Daroma ne tik atlirkies, bet ir kompetencijos (<i>nežino taisykles</i>) klaidų, ypač vartojant sudētingesnės struktūras. Vartojant paprastas struktūras pasitaiko riktu. Daroma gana daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Klaidos netrukdo suprasti, kas norėta pasakyti.
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Žodyno pakanka, kad pavyktų paaiškinti svarbiausius dalykus. Dėl žodyno spragų gali nepavykti tiksliai išreišksti vienos kitos minties ar apibūdinti detalijų. - Iš esmės apsiribojama dažniausia kasdienė leksika, vyrauja paprastos leksinės ir gramatinės struktūros, gali pasitaikyti vienas kitas retesnis žodis ar sudētingesnė leksinė ir gramatinė struktūra. - Ne visada laikomasi neutralaus (ar pusiau oficialaus) registro, pasitaiko kelių skirtingų registrų žodžių. - Daroma atlirkies ir kompetencijos klaidų vartojant tiek sudētingas (jei jų yra), tiek paprastas struktūras. Daroma daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Dėl klaidų kartais gali būti sunku suprasti mintį.
	1	<ul style="list-style-type: none"> - Žodynas ribotas. Jo pakanka kai kurioms pagrindinėms asmeninėms mintims reikštį, tačiau dėl akivaizdžių žodyno spragų gali nepavykti apibūdinti detalijų ir išreišksti kai kurių minčių. - Vyrauja paprastas kasdienis žodynas, bendros frazės bei paprastos leksinės ir gramatinės struktūros. - Registro raiška nenuoseklia arba nepakankama. Dažnai vartojami registro požiūriu atsitiktiniai žodžiai. - Daroma daug atlirkies ir kompetencijos klaidų vartojant paprastas leksines ir gramatinės struktūras, taip pat daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Klaidos nuolat trukdo suprasti, kas norėta pasakyti.
	0	<ul style="list-style-type: none"> - Žodynas labai ribotas arba nepakankamas, norint įvertinti tekstą pagal šį kriterijų. - Žodynų sudaro paprasti dažniausiai pavieniai žodžiai ir frazės. - Painiojama skirtingų registrų leksika, neatsižvelgiant į žodžių stilistinius ypatumus arba registras yra netinkamas. - Dėl labai dažnų atlirkies ir kompetencijos klaidų sunku suprasti, kas norėta pasakyti.
Iš viso taškų	15	

Turinys: Visa užduoties atlirkis vertinama 0 taškų, jei teksto turinys neatitinka nurodytos temos / situacijos.

Apimtis: Jeigu rašinio teksto apimtis mažesnė negu 180 žodžių, t. y.:

179–171 ž. – taškai nenuimami;

170–144 ž. – atimamas 1 taškas (iš bendros taškų sumos);

143–117 ž. – atimami 2 taškai;

116–90 ž. – atimami 3 taškai;

< 90 ž. – užduotis vertinama 0.

Pastaba vertinant rašymo testo užduotis: Pasikartojančios to paties tipo klaidos laikomos viena klaida.

TRANSCRIPTS

(Klausymo testo tekstai)

Part 1

EXAMPLE (0)

Man: Why do you want to return the T-shirt?

Woman: I didn't notice how loose it was. Could I get my money back?

Man: We give cash refunds when you provide the receipt and the price tag.

Woman. I have the receipt, but the price tag has fallen off.

Man. So, all I can do is give you a credit note for the same amount or an additional 10% discount on sale items.

Woman. OK, I'll look around the new collection.

ONE

At the Olympics, I pressed forward with discipline – sprinting against doubt, navigating life's hurdles with resilience, and overcoming every challenge. Picture the arena of my struggle against determined opponents. I reached the summit with the referees declaring me the runner-up, just a heartbeat away from gold in the noble art of aquatics. The taste of success lingers for anyone who embraces the endeavour with unmatched determination and celebrates the journey, whether crowned with gold, silver, or bronze.

TWO

The situation is worsening as powerful winter storms have delivered substantial snowfall across extensive areas in the Midwest region of the United States. The combination of blinding snow produced nearly zero visibility and winds of 50 miles an hour. On Monday afternoon, slush began disrupting ground and air travel. In Minnesota, the roads became impassable due to snowfall of up to 11 inches. More snowfall is anticipated in certain areas of northern Iowa and southwestern Nebraska; the former will be affected the most, with winds in excess of 60 miles an hour creating life-threatening conditions.

THREE

Vet: Has Max's behaviour changed?

Client: Yes, his appetite is off, picking at food, and his water intake has increased. He's also been showing decreased activity, avoiding his usual playtime, and sometimes, he seems less agitated, in contrast to his previous habit of barking regularly at minor disturbances.

Vet: OK... any changes in his sleeping pattern?

Client: Yes. When it's daylight, Max's naps seem to have become briefer than they used to be. At night time, he's notably more restless. This behaviour gives the impression that he might be sleeping more during the day, similar to his prior sleep patterns.

FOUR

As we await updates, urban areas are expected to shape the election's outcome decisively. In rural areas, the Unity Party leads, despite their chances of prevailing in the overall race seeming remote, while the Progress Party is making significant strides, securing substantial support in urban areas. This transformation sparks the intrigue in the evolving political landscape. The Centre Party, which held ministerial positions in the last coalition Cabinet, now encounters declining support. Also, the active voter turnout has changed, with rural areas showing notably increased engagement and higher turnout compared to four years ago, although the overall participation could be perceived as echoing the previous years' trends.

FIVE

Man: Despite appreciating the changing seasonal transitions, the standout moment on the 1st day was witnessing the mesmerising sight of snow geese at dawn. Their graceful flight across the shores of the lake was like poetry.

Woman: Absolutely! And those strolls through the birch forest on the second day were just magical.

Man: Surprisingly, it was the unseen woodland creatures that caught my attention – the sounds of squirrels and rabbits added an unexpected thrill, a secret realm of bustling wildlife.

Woman: Yeah, rustling leaves and occasional birdcalls that echoed through the trees – a sensory feast.

Man: And as we wandered, there was a subtle fragrance in the air – the smell of earth and birches invoking tranquillity. I loved it!

Part 2**- In the studio today is Paul Buzz, a prolific tattoo artist. How did you learn to tattoo?**

- 15 years ago, I just picked up a machine and started on my legs. I didn't follow an apprenticeship – I tattooed underground without a shop, but I've always done my own thing when painting and illustrating.

- What inspires you?

- When I started out, my background was the hardcore punk and skateboarding community. I loved skateboard illustrations and the punk attitude of it all. I was trying to translate that kind of thing to tattooing. The true origin, though, the way I've actually learned how to draw, was through the impact of the expressionist movement, which I have embraced in the last few years following the rage of my early 20s. I thought this art was just surreal!

- What shapes your unique tattooing style?

- We come from a time where tattoo designs need to be clean, well-executed and professional. I believe if you follow these rules too strictly, you'll end up creating a 'product', which is too far removed from the magic of what tattooing really is. What I am trying to do is to take back those imperfections. I use only a needle for my tattoos. I believe that the more gear you use, the more you will be stuck in an extensive process that restricts your ability to use your creativity – to find a solution and evolve!

- Tell us about your recent installation project, the 'Body of Reverbs'?

- The 'Body of Reverbs' blends tattooing and sound, creating a unique sensory journey. By connecting the tattoo machines with a guitar amplifier, I collaborate with a sound artist to enhance the experience, recognising the natural physical sensations and turning them into a harmonious ensemble. The collaboration results in a symphony of sensations, where vibrations create a unique feedback loop. This ritual goes beyond traditional boundaries, offering a deep, enriching experience that goes past any limit, resonating positively with each individual's unique journey.

- How has your work changed since you started?

- Speaking abstractly, simple subjects are very powerful when it comes to tattooing. What works on paper doesn't necessarily work on the human body. Since my work has started to become rougher and more textured, I've begun to appreciate still-life subjects. I just have to look around, and I get inspired by what surrounds me. A pot of flowers sitting on a friend's windowsill is more than enough to produce a tattoo I am happy with.

Part 3

EXAMPLE (0)

As a student, tranquillity in my accommodation was paramount. The serene environment allowed focused studying and created a retreat, contributing significantly to my overall well-being during my college years. The quiet atmosphere cultivated a space for reflection, promoting personal growth and academic success.

SPEAKER 1

I was fortunate to secure a spot in the students' halls, but most peers in private housing faced challenges despite the praised independence. Private landlords often convert old houses into student residences, offering only basic facilities like a bathroom, kitchen, and living room. In contrast, on-campus accommodation features various unique and luxurious options, from gyms to communal kitchens and cinemas. As a student, I appreciated and utilised these advantages, emphasising their strategic importance in the context of social connections and location.

SPEAKER 2

There's a lot to consider, including whether sharing a house with someone is a good option. The reality is that unless you're independent and have a big monthly budget, living alone can be very overwhelming and lonely. However, when living with someone, one of the most important questions will likely be how to work out and split bills for gas, water or electricity. Sorting this early on can ensure you have a smooth relationship with your housemates and avoid miscommunication.

SPEAKER 3

Residing in university-owned accommodation or near the campus offers benefits beyond social amenities and utilities. Surprisingly, commuting to university revealed unexpected advantages. Managing swiftly with a part-time job nearby, I embraced the freedom to choose larger apartments outside the city, emphasising the importance of planned housing choices. This experience underscored how crucial thoughtful housing decisions are in shaping a balanced student lifestyle.

SPEAKER 4

Staying in student accommodation involves overseeing your living space, establishing good study habits, and managing your social life. The transition from your family home for the first time can be both intimidating and thrilling. Suddenly, you take charge of meal times and attend to routine chores once taken for granted. There's a unique charm in embracing these everyday responsibilities. Navigating shopping and laundry alongside your university commitments feels like a significant stride towards autonomy. While the location and utilities play a role, it's the self-discovery that truly defines this positive journey.

SPEAKER 5

Living in student accommodation offers a unique opportunity to live under the same roof as students from many different cultures and backgrounds. It provides an excellent chance to build connections and create a sense of community. With a diverse range of students living in the same location, including those with flexible schedules and preferences, it's easy to make friends and build lifelong connections. This is exactly what students living in halls have – support and guidance from fellow residents who can be in a strategic position to help you succeed both academically and personally.

Part 4

More than 70 million deaf people in the world use sign language. Many others, including the children of deaf parents, learn to sign to break down barriers and foster workplaces and universities that function more equitably.

Contrary to popular belief, sign language is not one universal language. While international sign language is used during global meetings, it is highly simplified compared to the 300 natural sign languages in the world, including different variants within countries. Communication is multi-modal; facial expressions, mouthing words, gestures, and body language – all convey meaning through a formalised system with its own vocabulary, grammar, and syntax. Questions are accompanied by the correct position of the eyebrows – moving them both ‘down’ for when, what, or where and pointing up for questions requiring a yes/no response. Indicating whether we are talking about the past, present or future, and when signing a response to a question, the position of the palm can also change the meaning – facing up for positive or affirmative meanings and down for negative ones.

So, behave proactively, take a course on sign language and learn some basic phrases to play your part in creating an inclusive society.
